

**ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ**

«СХВАЛЕНО»
Вченою Радою
Одеської державної академії
будівництва та архітектури
Протокол № 9
від «28» квітня 2016 р

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор

А. Ковров

2016 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Третій (освітньо-науковий)</u> (назва рівня вищої освіти)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Доктор філософії</u> (назва ступеня вищої освіти)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>19 «Архітектура та будівництво»</u> (шифр та назва галузі знань)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>191 «Архітектура та містобудування»</u> (код та найменування спеціальності)

Передмова

1. РОЗРОБЛЕНО

Робочою групою Одеської державної академії будівництва та архітектури

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Вченою Радою ОДАБА протокол № 9 від «28» квітня 2016 р.

3. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4. РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

- Уреньов В.П. – д.арх., професор, директор Архітектурно-художнього інституту Одеської державної академії будівництва та архітектури
- Василенко О.Б. – д.арх., професор кафедри основ архітектури та дизайну архітектурного середовища Одеської державної академії будівництва та архітектури
- Вершинін В.І. – к.арх., професор кафедри архітектури будівель та споруд Одеської державної академії будівництва та архітектури
- Яременко І.С. – к. арх., доцент кафедри архітектури будівель та споруд Одеської державної академії будівництва та архітектури
- Савицька О.С. – к. арх., доцент кафедри архітектури будівель та споруд Одеської державної академії будівництва та архітектури

ЗМІСТ

Вступ

1. Галузь використання
2. Загальні положення і нормативна база освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії
3. Загальна характеристика професійної освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування»
4. Вимоги до рівня підготовки, необхідні для освоєння освітньо-наукової програми доктора філософії
5. Мета та завдання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії .
6. Кваліфікаційна характеристика доктора філософії
7. Зміст освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування»
8. Умови реалізації освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії
9. Державна атестація аспірантів
10. Документи, що підтверджують освоєння освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії

ВСТУП

Освітня програма вищої освіти є програмою підготовки науково-педагогічних кадрів в аспірантурі реалізована в галузі знань 19 «Архітектура і будівництво» за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування», являє собою систему документів, які розроблені і затверджені в Одеській державній академії будівництва та архітектури з урахуванням потреб ринку праці південного регіону України.

У даній освітній програмі визначені:

- плановані результати освоєння освітньої програми - компетенції аспірантів;
- плановані результати навчання з кожної дисципліни і практики - знання, вміння, навички і (або) досвід діяльності, що характеризують етапи формування компетенції і забезпечують досягнення запланованих результатів освоєння освітньої програми.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ   **19 «Архітектура та будівництво»**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ   **191 «Архітектура та містобудування»**

Чинний від 28.04.2016р.

1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

Цей стандарт поширюється на систему вищої освіти: органи, які здійснюють управління у галузі вищої освіти; інші юридичні особи, що надають освітні послуги у галузі вищої освіти; вищі навчальні заклади всіх форм власності, де готують фахівців

Освітньо-наукового рівня доктор філософії

галузі знань 19 «Архітектура та будівництво»

спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»

з нормативним терміном навчання (денна, заочна форма) – 4 роки.

Право на реалізацію ОНП мають вищі навчальні заклади при наявності відповідної ліцензії, виданої уповноваженим органом виконавчої влади.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ І НОРМАТИВНА БАЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Діюча освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» розроблена на основі наступних нормативних документів:

- Закону України «Про вищу освіту», № 1556-VII від 01.07.2014р.;
- Постанови Кабінету Міністрів України про Порядок підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) № 261 від 23.03.2016 р.;
- «Положення про відділ аспірантури», затвердженого ректором Одеської державної академії будівництва та архітектури;
- Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: постанова Кабінету Міністрів України від 23 лист. 2011 р. № 1341;
- Міжнародна Стандартна Класифікація Освіти (ISCED – 97: International Standard Classification of Education/UNESCO, Paris);
- Структури кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (The framework of qualifications for the European Higher Education Area);

- Структури ключових компетенцій, які розглядаються як необхідні для всіх у суспільстві, заснованому на знаннях (Key Competences for Lifelong Learning: A European Reference Framework – IMPLEMENTATION OF «EDUCATION AND TRAINING 2010», Workprogramme, WorkingGroup B «KeyCompetences», 2004.

- Освітньо-наукова програма регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови та технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки доктора філософії за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» і містить: навчальний план, робочі програми обов'язкових дисциплін (методи наукових досліджень, іноземна мова), спеціальних дисциплін з архітектурної галузі, дисциплін за вибором аспіранта і програму педагогічної практики.

3. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 191 «АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ»

3.1 Доктор філософії – освітній і одночасно перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти.

Ступінь доктора філософії присуджується вищим навчальним закладом або науковою установою в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та підготовки і публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти – доктор філософії відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

3.2 Основною формою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня доктора філософії на третьому рівні вищої освіти є аспірантура. Нормативний термін освоєння освітньо-наукової програми за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» за очною формою навчання становить 4 роки.

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 50 кредитів ЄКТС.

3.3 За умови освоєння освітньо-наукової програми професійної освіти і успішного захисту кваліфікаційної роботи (дисертації) присуджується науковий ступінь доктора філософії.

3.4 У разі дострокового освоєння освітньо-наукової програми професійної освіти і успішного захисту дисертації аспіранту присуджується шукана ступінь незалежно від терміну навчання в аспірантурі.

3.5 Спеціальність 191 – «Архітектура та містобудування».

3.6. Формула спеціальності

Галузь науки, яка охоплює проблеми природи і сутності архітектурної, містобудівної діяльності людини та результатів цієї діяльності - штучного середовища, ще втілене в будинках, спорудах, їхніх комплексах, містобудівних утвореннях. У межах галузі здійснюється:

- розроблення понятійного і термінологічного апарату архітектури та містобудування;
- дослідження зовнішніх та внутрішніх чинників розвитку архітектури, структури архітектурної діяльності та архітектурних форм, закономірностей формоутворення, вивчення проблем історичного розвитку архітектурно-будівельної діяльності людини: створення філософських підвалин, нормативної й правової бази сучасної архітектури і містобудування;
- розроблення проблем естетики форм, обґрунтування національної політики дослідження, охорони, реставрації, збереження та використання архітектурної спадщини.

В межах галузі розробляються наукові основи створення здорового середовища проживання, що забезпечує оптимальні умови для праці, побуту та відпочинку всіх верств населення. Розробка та теоретичне обґрунтування принципово нової системи поглядів на процес й методи архітектурного проектування будівель та споруд на основі комплексних підходів, що охоплюють соціальні, функціональні та економічні аспекти здійснених проектних рішень. Задуми та реалізації творчих концепцій.

Наукова галузь охоплює розробку наукових основ архітектурно-планувальної організації міст та сільських поселень, районного планування, територіальних систем розселення регіонів та країн, що мають на меті вивчення закономірностей розвитку і вдосконалення основ архітектурно-проектної, містобудівної і планувальної діяльності, включаючи планування, проектування та оптимізацію структури і функціонування даного класу об'єктів.

Наслідком досліджень має бути уточнення та збагачення знань з архітектури й містобудування, що забезпечують проектування, будівництво та реконструкцію будинків, споруд та їх комплексів, штучного середовища відповідно до сучасних матеріальних і духовних потреб суспільства з урахуванням національної самобутності, історичної спадкоємності.

Покращення функціональних, соціальних, гігієнічних і естетичних параметрів середовища проживання і життєдіяльності людей, що населяють міста і сільські місцевості, охорона і використання накопиченої архітектурної, містобудівної та іншої культурної спадщини, а також збереження стійкого розвитку навколишнього середовища в інтересах нинішнього та наступних поколінь.

3.7. Напрямки досліджень:

Природа, сутність архітектури. Понятійний та термінологічний апарат в архітектурі і містобудуванні.

Філософські підвалини архітектури і містобудування. Нормативні основи управління архітектурно-містобудівною діяльністю.

Соціально-економічні, технічні, естетичні, технологічні, інші чинники розвитку архітектури і містобудування та архітектурного формоутворення.

Методика, методологія дослідження та оцінки штучного предметно-просторового середовища й окремих його форм.

Закономірності архітектурного формоутворення. Історичний розвиток архітектурно-будівельної діяльності людини з найдавніших часів до сучасності.

Естетика штучного середовища та окремих архітектурних форм.

Художні проблеми архітектури. Взаємозв'язок архітектури і мистецтва.

Регіональні і типологічні особливості розвитку архітектури, архітектурних форм. Стили та стильові особливості архітектури.

Національна політика дослідження, охорони, реєстрації, збереження та використання архітектурної спадщини. Методологія, методика, засади і засоби реконструкції історичного середовища та реставрації пам'яток архітектури.

Прогнозування розвитку архітектури цивільних та промислових будівель та їх комплексів.

Наукові основи творчої діяльності.

Традиції й новаторство у творчій діяльності.

Задум і реалізація.

Типологія будівель та споруд.

Інформаційні технології в архітектурному проектуванні.

Дизайн інтер'єрів та екстер'єрів цивільних і промислових будівель, споруд та їх комплексів.

Роль технологічного та інженерного обладнання в архітектурі.

Вивчення містобудівних традицій та містобудівної спадщини міст та регіонів України та інших країн.

Розробка сучасних і прогнозованих соціальних, просторових, технічних і архітектурно-художніх закономірностей, принципів, способів генерального

планування міст, сільських поселень та великих територіальних систем розселення.

Основи планування, забудови і реконструкції житлових і виробничих зон міст і селищ, їх громадських центрів, ландшафтних комплексів і місць відпочинку, архітектурно-містобудівних ансамблів, систем зовнішнього благоустрою і транспортно-комунікаційних систем.

Розробка методологічних основ містобудівного прогнозування, планування і проектування основ правового забезпечення містобудівної діяльності.

Створення сучасної інформаційно-містобудівної системи, наукових принципів формування містобудівних кадастрів, комп'ютеризація різних розділів містобудівної діяльності.

Розробка науково-методичних основ містобудівної освіти, підготовки спеціалістів-містобудівників вищої кваліфікації.

4. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОСВОЄННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

4.1 Підготовка в аспірантурі здійснюється за рахунок державних коштів, а також коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту).

4.2 Порядок прийому до аспірантури і умови конкурсного відбору визначаються діючим «Положенням про порядок підготовки фахівців ступенів доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі вищих навчальних закладів (наукових установ)».

4.3 Особи, які бажають освоїти освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії по даній галузі наук, повинні мати вищу освіту (диплом магістра архітектури).

4.4 Особи, які мають вищу освіту ступеня магістра приймаються в аспірантуру за результатами складання вступних випробувань на конкурсній основі.

4.5 До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні документи для вступу згідно з «Положенням про відділ аспірантури Одеської державної академії будівництва та архітектури».

5. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

5.1 Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура. Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом для спеціальності – 191 «Архітектура та містобудування», що затверджуються вченою радою Одеської державної академії будівництва та архітектури.

5.2 Освітньо-наукова програма є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. Мета освітньо-наукової програми – забезпечити умови формування і розвитку здобувачами ступеню доктора філософії програмних компетентностей, здобуття теоретичних знань, умінь, навичок, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі архітектури та містобудування, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного оригінального наукового дослідження, результати якого відзначатимуться науковою новизною, матимуть теоретичне або практичне значення.

5.3 Основними завданнями підготовки доктора філософії є:

поглиблене вивчення теоретичних і методологічних основ наукових досліджень в галузі архітектури та містобудування;

формування теоретичних знань та практичних навичок для самостійної науково-дослідницької, педагогічної та проектної діяльності;

вдосконалення філософської підготовки, орієнтованої на професійну діяльність в галузі історії, теорії та практики архітектури, містобудування та дизайну архітектурного середовища;

вдосконалення знань і навичок використання іноземної мови для проведення наукової, педагогічної і проектної роботи;

формування компетенцій, необхідних для успішної науково-педагогічної роботи в галузі архітектури.

6. КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

6.1. Загальні вимоги до доктора філософії:

– здатність розв'язувати комплексні проблеми в архітектурі та містобудуванні, у тому числі у дослідницько-інноваційній діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних, та створення нових цілісних знань та проведення професійної архітектурної практики;

– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

– здатність планувати та управляти часом;

– уміння застосовувати сучасні методи і технології наукової комунікації.

– здатність спілкуватись державною мовою, як письмово, так і усно;

– навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

– здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

– здатність генерувати нові ідеї (тобто мати креативність);

– здатність приймати обґрунтовані рішення;

– здатність бути критичним та самокритичним;

– здатність працювати автономно;

– здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

– здатність оцінювати та забезпечувати якість проведених наукових досліджень в галузі архітектури та містобудування;

– здатність застосовувати знання у науково-дослідній, педагогічній та проектній архітектурній діяльності;

– здатність проведення архітектурних наукових досліджень на високому рівні;

- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, що постають в спеціальності «Архітектура та містобудування»;
- вміння організовувати та вести науково-дослідну роботу з обраної наукової спеціальності «Архітектура та містобудування» самостійно і в групі;
- опанування рівня знань з іноземної мови, який забезпечуватиме готовність брати участь в роботі міжнародних науково-дослідницьких колективів з вирішення наукових та науково-освітніх архітектурних та суміжних завдань;
- виявлення в архітектурних дослідженнях діалектичних закономірностей існування природи, суспільства та людини;
- досягнення належного рівня знань з ділової української мови, який забезпечуватиме готовність брати участь в роботі науково-дослідницьких колективів з вирішення науково-освітніх завдань та забезпечуватиме якісне оформлення наукових праць із спеціальності «Архітектура та містобудування»;
- навички фахового викладання архітектурних дисциплін;
- вміння формувати та формулювати тематику наукової роботи за обраною спеціальністю «Архітектура та містобудування»;
- здатність до інноваційної діяльності за обраною спеціальністю «Архітектура та містобудування»;
- використовувати сучасні інформаційні технології, в тому числі в нових галузях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності, розширювати і поглиблювати свій науковий світогляд;
- використовувати результати науково-дослідницької діяльності на практиці та комерціалізувати права на об'єкти інтелектуальної власності;
- аналізувати, систематизувати та відбирати інформацію по темі дослідження;
- фахово готувати науково-технічні звіти та огляди публікацій з теми дослідження;

– готувати завдання для теоретичної та експериментально-практичної частини наукових досліджень із спеціальності «Архітектура та містобудування» за обраною темою;

– здатність розробляти методики, плани і програми проведення наукових досліджень і розробок згідно з затвердженим завданням;

– навчитись знаходити рішення наукових і практичних проблем і складних завдань з архітектури та містобудування за обраною темою;

– самостійно критично оцінювати напрями наукових розробок і стан сучасної архітектури і містобудування;

– формулювати науково-обґрунтовані пропозиції щодо перспективного розвитку архітектури та містобудування;

– володіти філософським інструментарієм та орієнтуватися в соціокультурному знанні, орієнтуватися в різноманітті думок, теорій та концепцій, вірувань та цінностей, раціонально та критично мислити, відокремлюючи головні проблеми від другорядних, вміти розуміти глобальні аспекти сучасних проблем та їх наслідки;

– розбиратись в тенденціях та напрямках розвитку архітектурної науки;

– обирати методи наукових досліджень відповідно до завдань дослідницької діяльності, здійснювати правильний вибір серед альтернативних методів для вирішення завдання найбільш простим шляхом;

– прогнозувати перспективи розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір, аналізувати та узагальнювати досвід педагогічної діяльності провідних вищих навчальних закладів.

7. ЗМІСТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 191 «АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ»

7.1. Освітньо-наукова програма професійної освіти містить навчальний план, робочі програми дисциплін (модулів), програми практики, які забезпечують реалізацію відповідної освітньої технології¹.

7.2. Освітньо-наукова програма професійної освіти має наступну структуру:

Освітня складова з наступними розділами:

цикл загальної підготовки (ЗП.00);

цикл професійної підготовки (ПП.00);

дисципліни за вибором аспіранта (ДВ.00);

практика (П.00).

Дослідницька складова з наступними розділами:

науково-дослідницька робота аспіранта і виконання дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії (НДР.00);

державні экзамени (ДЕ.00);

підготовка до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії (ПД.00).

7.4. Трудомісткість освоєння освітньо-наукової програми професійної освіти (по її складовим і їх розділам):

Код дисципліни	Найменування розділів і дисциплін (модулів)	Трудомісткість (ЄКТС/ години)
1	2	3
I	Нормативна частина	30/900
1	Цикл спеціальних дисциплін наукової спеціальності	12/360
1.1	Актуальні проблеми в архітектурі та містобудуванні	12/360
2	Цикл дисциплін гуманітарної і соціально-економічної підготовки	15/450
2.1	Іноземна мова	8/240

¹ На базі освітньо-наукової програми професійної освіти за відповідною спеціальністю науковим керівником сумісно з аспірантом розробляється індивідуальний план аспіранта.

2.2	Історія і філософія науки	4/120
2.3	Науковий стиль мови і письма	3/90
3	Цикл дисциплін природничо-наукової підготовки	3/90
3.1	Методологічні основи науково-дослідницької діяльності в архітектурі та містобудуванні	3/90
II	Варіативна частина	18/540
4	Дисципліни за вибором вищого навчального закладу	6/180
4.1	Педагогіка вищої школи	3/90
4.2	Методологія наукових досліджень	3/90
5	Дисципліни за вибором аспіранта	12/360
5.1.1	Впровадження результатів наукових досліджень в сучасне архітектурне та містобудівне проектування	12/360
6	Педагогічна практика	2/60
6.1	Педагогічна	2/60
Всього за навчальним планом		50/1500

Очікувані результати навчання (компетентності освітньої складової)

Актуальні проблеми в архітектурі та містобудуванні

Компетентності:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі архітектури та містобудування, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Знати:

Зміст і природу, місто і значення сучасної архітектурної діяльності в суспільстві.

Особливості, етапи, напрямки і тенденції історичного розвитку архітектури та містобудування.

Теоретичні основи та закономірності формування предметно-просторового оточення.

Напрямки використання результатів наукового архітектурного дослідження в реальному проектуванні.

Вміти:

Визначати за основними ознаками стильові напрямки та художні тенденції розвитку об'єктів архітектури та містобудуванні.

Застосовувати і використовувати отримані знання у своїй проектній та науково-дослідній діяльності.

Вирішувати поставлені в дисертаційному дослідженні мету і завдання в руслі актуальних проблем архітектури та містобудування.

Бути здатними формулювати науково-обґрунтовані пропозиції щодо перспективного розвитку об'єкта дослідження.

Отримати комплекс основоположних знань в питаннях теорії та практики архітектури та містобудування.

Вирішувати професійні наукові задачі при виконанні аналізу перед-проектної ситуації.

Формулювати проблему, актуальність, мету, завдання, об'єкт, предмет і методику дослідження.

Іноземна мова

Компетентності:

Опанування рівня знань з іноземної мови, який забезпечуватиме готовність брати участь в роботі міжнародних науково-дослідницьких колективів з вирішення наукових та науково-освітніх завдань.

Уміння застосовувати сучасні методи та технології іншомовної наукової комунікації.

Знати:

Лексичні, морфологічні та синтаксичні особливості наукової літератури.

Загальнонаукову та вузькоспеціальну іншомовну термінологічну лексику за темою наукової роботи.

Основи культури мовлення і особливості мовленнєвого етикету наукового спілкування іноземною мовою.

Мовні конструкції у разі ведення наукової дискусії.

Правила оформлення наукових праць (автореферату, статей, тез тощо) іноземною мовою.

Вміти:

Спілкуватися іноземною мовою за науковою спеціальністю в усній та письмовій формі.

Читати оригінальну наукову літературу за темою дисертації.

Писати анотації наукових текстів за темою дисертації.

Брати участь у науковій дискусії з іноземними ученими.

Користуватися термінологічними електронними словниками та засобами інформаційних технологій для іншомовного спілкування і передачі інформації.

Перекладати наукові статті, тези доповідей тощо (рідною та іноземною мовами).

Історія і філософія науки

Компетентності:

Здатність до виявлення діалектичних закономірностей існування природи, суспільства та людини.

Розуміння відношення об'єктивної дійсності та суб'єктивного світу.

Знати:

Основні напрямки, концепції та школи в філософії.

Форми та методи наукового пізнання.

Філософське розуміння світу.

Мету та цінність людської діяльності.

Філософське вчення про розвиток.

Закони діалектики.

Типологію філософських систем.

Філософію науки, суспільства, економіки, права, культури, історії.

Філософію техніки, релігії, моралі.

Глобальні проблеми сучасності.

Вміти:

Володіти філософським інструментарієм та орієнтуватися в соціокультурному знанні.

Орієнтуватись в різноманітті думок теорій та концепцій, вірувань та цінностей.

Раціонально та критично мислити, відокремлюючи головні проблеми від другорядних.

Свідомо підходити до життя.

Вміти розумінні глобальні аспекти сучасних проблем та їх наслідки.

Науковий стиль мови і письма

Компетентності:

Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово.

Здатність до аналізу інтелектуальної власності, правової охорони об'єктів інтелектуальної власності та захисту в Україні та світі.

Знати:

Лексичні, морфологічні та синтаксичні особливості сучасної української літературної мови.

Загальнонаукову та вузькоспеціальну термінологічну лексику за темою наукової роботи.

Основи культури мовлення і особливості мовленнєвого етикету наукового спілкування українською мовою.

Мовні конструкції у разі ведення наукової дискусії.

Правила оформлення наукових праць (дисертації, автореферату, статей, тез тощо) українською мовою.

Вміти:

Спілкуватися українською мовою за науковою спеціальністю в усній та писемній формі.

Читати та опрацьовувати оригінальну наукову літературу за темою дисертації.

Писати анотації наукових текстів за темою дисертації.

Вільно володіти українською науковою лексикою та застосовувати її в науковій дискусії.

Користуватися термінологічною лексикою під час публічного захисту дисертації.

Оформляти список наукової літератури.

Працювати з основними термінологічними виданнями (словниками, довідниками, енциклопедіями) за темою наукового дослідження.

Методологічні основи науково-дослідницької діяльності

в архітектурі та містобудуванні

Компетентності:

Здатність розуміти та використовувати наукові методи та професійну діяльність архітектора-науковця, вміння оцінювати та забезпечувати якість виконуваних науково-дослідних робіт.

Знати:

Мету і задачі використання наукових методів.

Використання основ наукових досліджень в процесі рішення завдань фахового спрямування.

Критерії вибору методів дослідження, відповідно до завдання.

Вміти:

Розбиратися в науковій та професійній термінологіях, поняттях і категоріях, тенденціях і напрямках розвитку архітектурної науки.

Обирати методи наукових досліджень відповідно до завдань фахового спрямування в умовах дослідницької діяльності.

Здійснювати правильний вибір серед альтернативних методів для вирішення завдання найбільш простим шляхом.

Формулювати науково-обґрунтовані пропозиції щодо перспективного розвитку об'єкта дослідження.

Виділяти проблему і методику вирішення проблеми.

Орієнтуватися у виборі методів наукових досліджень для вирішення завдань дослідницької діяльності.

Педагогіка вищої школи

Компетентності:

Здатність до розуміння основних законів педагогіки вищої школи; професійно-педагогічної діяльності.

Знати:

Аналіз закономірностей функціонування системи вищої освіти і її складових (навчально-виховний процес, управління, викладач, студент тощо).

Інноваційні технології, форми організації, методи, засоби навчання, виховання, управління в системі вищої освіти; та ін.

Вміти:

Прогнозувати перспективи розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір.

Аналізувати та узагальнювати досвід педагогічної діяльності провідних вищих навчальних закладів та ін.

Методологія наукових досліджень

Компетентності:

Здатність до використання сучасних наукових світоглядів при виконанні теоретичних, аналітичних та експериментальних робіт.

Знати:

Базові моделі діючих наукових парадигм.

Основні системні закони та закономірності.

Основні умови забезпечення безпечного функціонування систем різного виду.

Основні правила поведінки самоорганізуючих систем.

Вміти:

Застосовувати основні методи наукових досліджень при плануванні та виконанні наукових та науково-технічних робіт.

Обґрунтовано визначати об'єкт-систему який потребує вивченню.

Виконувати декомпозицію об'єктів-систем.

Описувати структуру систем на різних ієрархічних рівнях.

Розробляти моделі структури об'єктів-систем застосовувати набуті знання при виконанні власних досліджень.

Впровадження результатів наукових досліджень в сучасне архітектурне та містобудівне проектування

Компетентності:

Здатність розробляти та управляти проектами, розв'язувати комплексні проблеми в галузі архітектури та містобудування, впроваджувати результати наукових досліджень в сучасне архітектурне та містобудівне проектування.

Знати:

Впровадження теоретичних основ та закономірностей в формуванні архітектурно-містобудівного оточення.

Використання результатів наукових дослідження в реальному та експериментальному архітектурно-містобудівному проектуванні.

Вміти:

Розв'язувати комплексні проблеми в галузі архітектури та містобудування.

Впроваджувати результати наукових досліджень в сучасне архітектурне та містобудівне проектування.

Користуватись сучасними науковими методами та бути здатними до їх вивчання.

Очікувані результати (компетентності практичної складової)

Робота над дисертацією

Дисертаційне дослідження виконується в межах навчального процесу.

Здатність рецензувати публікації та презентації, а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію. Здатність визначати відповідні задачі та окреслювати їх таким чином, щоб просувати та трансформувати наукові знання та поняття.

Здатність детально розробляти та переконливо презентувати групі кваліфікованих дослідників відповідний добре обґрунтований план дослідження для вирішення важливої задачі.

Здатність завершити розширене оригінальне дослідження, що базується на критичному розгляді джерел та забезпечене необхідним науковим апаратом таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.

Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально-орієнтовані робочі зустрічі).

Практична складова є невід'ємною при вивченні та розробці міжнародних проектів та менеджменту.

Педагогічна практика

Метою проходження педагогічної практики є розуміння та сприйняття етичних норм поведінки; здатність до критики й самокритики; креативність, адаптивність і комунікабельність. Підбір матеріалу для преси/об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив оригінальний вклад на основі дослідження до управлінських знань, пов'язаних з важливою задачею, який є відповідної якості для друку.

знати:

основні законодавчі документи, що стосуються системи освіти; права й обов'язки суб'єктів навчального процесу (викладачів, студентів);

концептуальні основи навчального предмету, його місце в загальній системі знань і цінностей та навчальному плані освітнього закладу.

вміти:

інтегрувати теоретичні знання і практичний досвід;
реалізувати професійні якості на практиці; враховувати в педагогічній діяльності вікові та психологічні особливості студентів; фахово володіти знаннями курсу, достатніми для аналітичної оцінки, вибору й реалізації освітньої програми.

Науковий семінар

Обізнаність та здатність взаємодіяти інтелектуально з найновішими управлінськими дослідженнями в спеціальній області дослідження. Здатність використовувати облікову інформацію з архіву, бібліотечні каталоги та найновіші ІКТ-ресурси, щоб локалізувати джерела та документальний матеріал, корисний для свого власного дослідження. Знання основних можливостей наукової співпраці для поведінкових наук, презентуючи критичний звіт про принаймні одну важливу програму, визначаючи позитивні/негативні аспекти своєї власної області дослідження.

Написання наукових публікацій

Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати публікації, в межах та поза областю дослідження. Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати набір документів з джерел у результуючій дисертації та в попередньому до неї дослідженні. Планувати оригінальний вклад на основі дослідження до політологічних знань, пов'язаних з важливою задачею, який є відповідної якості для друку.

**8. УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

– 8.1. Кадрове забезпечення щодо підготовки доктора філософії зі спеціальності «Архітектура та містобудування».

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Посада	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково- педагогічної та/або наукової роботи
1	2	3	4
Уреньов Валерій Павлович	професор	д.арх., 191 – «Архітектура та містобудування» (18.00.02 – «Архітектура будівель та споруд»), диплом ДН №003325, тема дисертації: «Принципи комплексного архітектурно-планувального формування підприємств громадського харчування», професор за кафедрою Графіки, декоративно-прикладного мистецтва та інтер'єру Одеського педагогічного інституту, атестат ПР №009607	52 роки
Василенко Олександр Борисович	професор	д.арх., 191 – «Архітектура та містобудування» (18.00.02 – «Архітектура будівель та споруд»), диплом ДД №004638, тема дисертації: «Методологічні основи формування комплексу світлових заходів в архітектурі громадських та житлових будівель», доцент за кафедрою Архітектурних конструкцій Харківського інженерно-будівельного інституту, атестат АЕ №000501	29 років
Єксарьова Надія Максимівна	професор	к.арх., 191 – «Архітектура та містобудування» (18.00.02 – «Архітектура будівель та споруд»), диплом АХ №000947 тема дисертації: «Прийоми реконструкції, пристосування історичних будівель під театральні об'єкти малої місткості», доцент за кафедрою Архітектурних конструкцій, реставрації і реконструкції будівель, споруд та їх комплексів ОДАБА, атестат ДЦ №001027	35 років
Вершинін Володимир Ігорович	професор	к.арх., 191 – «Архітектура та містобудування» (18.00.02 – «Архітектура будівель та споруд»), диплом АХ №000727, тема дисертації: «Розвиток архітектури підприємств Уралу», доцент за кафедрою Архітектури та	39 років

		містобудування ОДАБА, атестат ДЦ №046178	
Савицька Ольга Степанівна	доцент	к.арх., 191 – «Архітектура та містобудування» (18.00.02 – «Архітектура будівель та споруд»), диплом ДК №029946, тема дисертації: «Принципи формування архітектури виставкових комплексів», доцент за кафедрою Містобудування ОДАБА, атестат 12ДЦ №043270	17 років

Наукове керівництво аспірантами та здобувачами здійснюють доктори та кандидати архітектури. Реалізацію освітньої програми забезпечують 2 доктори наук.

8.2. Навчально-методичне забезпечення

Навчальні, навчально-методичні та бібліотечно-інформаційні ресурси академії забезпечують навчальний процес і гарантують можливість якісного освоєння аспірантом освітньої програми. Власна бібліотека академії задовольняє вимогам Положення про бібліотеку вищого навчального закладу III–IV рівня акредитації, затвердженого наказом МОНУ від 6.08.2004 р., № 641.

8.3. Матеріально-технічне забезпечення

Кафедри ОДАБА мають матеріально-технічну базу, що забезпечує проведення всіх видів теоретичної і практичної підготовки, передбачених навчальним планом аспіранта. Матеріально-технічна база кафедр містить:

Персональні комп'ютери, об'єднані в локальні мережі з виходом в Internet;

Комп'ютери, оснащені сучасними ліцензійними програмно-методичними комплексами для вирішення завдань в галузі архітектури;

Лекційні аудиторії, оснащені обладнанням для проведення мультимедійних занять.

Підчас самостійної роботи аспіранти забезпечуються робочими місцями у електронному читальному залі академії з можливістю виходу в мережу Інтернет та застосування електронних видань і ресурсів.

8.4. Освітні технології (система засобів, методів, прийомів)

При реалізації освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії використовуються сучасні освітні технології:

Інформаційно-комунікаційні технології;

Проектні методи навчання;

Дослідницькі методи в навчанні;

Проблемне навчання.

Успішне освоєння матеріалу дисциплін передбачає велику самостійну роботу аспірантів і керівництво цією роботою з боку викладачів.

У навчальному процесі використовуються активні та інтерактивні форми проведення занять: лекція-візуалізація, лекція-дискусія, технологія колективної взаємодії, технологія проблемного навчання, мозковий штурм.

Самостійна робота аспірантів проводиться в формі вивчення окремих теоретичних питань за пропонованою літературою з подальшим їх розглядом або обговоренням підчас аудиторних занять.

9. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ АСПІРАНТІВ

9.1. Підсумкова атестація аспіранта включає виконання індивідуального плану, складання державних екзаменів, подання дисертаційної роботи на кафедру для отримання відповідного висновку.

Порядок проведення державних іспитів встановлюється Положенням про порядок підготовки фахівців ступенів доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (ад'юнктурі) та докторантурі вищих навчальних закладів (наукових установ) у системі професійної освіти України. В програму державного екзамену з наукової спеціальності включено додаткові розділи, згідно з науковою спеціалізацією (додаткова програма).

Вимоги до змісту та оформлення дисертаційної роботи визначаються Атестаційною колегією Міністерства освіти і науки України.

9.2. Вимоги до підсумкової державної атестації (порядок подання та захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії) розробляються Атестаційною колегією Міністерства освіти і науки України.

10. ДОКУМЕНТИ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ОСВОЄННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

10.1. Особам, які повністю виконали освітньо-наукову програму при навчанні в аспірантурі в освітніх установах і наукових організаціях, що реалізують програми професійної освіти, і які пройшли підсумкову атестацію, видається посвідчення про складені державні екзамени.

10.2. Особам, які повністю виконали освітньо-наукову програму професійної освіти і успішно пройшли державну підсумкову атестацію (захистили дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора філософії), видається диплом доктора філософії, що засвідчує присудження шуканої степені.

10.3. Аспірант, який успішно виконав освітньо-наукову або наукову програму і захистив дисертацію (монографію, або наукові досягнення у вигляді сукупності статей) до закінчення строку навчання в аспірантурі, вважається таким, що повністю виконав індивідуальний план наукової роботи і успішно завершив навчання на відповідному рівні вищої освіти. Такий аспірант відраховується з аспірантури вищим навчальним закладом (науковою установою) з дня захисту і може бути рекомендований для відзначення (з відповідною відміткою в дипломі та/або додатку до диплому) спеціалізованою вченою радою, в якій проходив захист.